

Algemeen Dagblad

December 7, 1999

Staat van onrecht

BYLINE: E.D. DEKKER

SECTION: Show en Zo; Pg. 2

LENGTH: 670 words

ER IS WEINIG reden om aan het einde van de lopende eeuw met voldoening te kijken naar de staat van de Nederlandse Staat. In de jaren 50 werd al door de econoom Galbraith voorspeld dat we zouden toegroeien naar een toestand van particuliere rijkdom en openbare armoede. En ja, daar zijn we nu in terechtgekomen.

Tal van Nederlanders bulken van het geld, maar de regering is uit geldgebrek al haar taken aan het afstoten dan wel afknippen. Dus kwijnen alle klassieke domeinen van overheidszorg: het opvangen van asielzoekers, het vervoer (wegbouw en spoor), het onderwijs, de medische wereld, de bejaardenzorg en bovenal politie en justitie.

Hoe erg het op dat laatste gebied is gesteld, realiseert een niet-crimineel zich meestal niet; maar in Amsterdam-Zuidoost is het nu al zover dat grote winkelbedrijven sluiten omdat ze te vaak beroofd worden zonder dat de rechtsstaat waarin we menen te wonen bescherming biedt.

Hoe droevig het er precies voorstaat na de capitulatie van de politie in haar strijd tegen de misdaad, kan de liefhebber nu eindelijk nalezen in Het Tijdschrift voor de politie. De criminoloog Ben Rovers (let op de naam!) rekent ons daar voor hoeveel misdrijven er procentueel worden opgelost. En het betreft dan alleen de geregistreerde misdaad; dus niet die gerolde portemonnee of die gestolen fiets die u allang niet meer aangeeft.

Welnu, in 1965 werd nog de helft van alle misdaden opgelost, maar in 1996 (de laatste bekende gegevens) kon nog maar 17 procent van de werkzame boeven worden ingerekend. Misdaad loont dus wel degelijk in ons land, want in meer dan vier op de vijf gevallen ga je als crimineel vrijuit. Eigenlijk is het nog erger want de meeste van die 17 procent opgeloste misdrijven komen bij toeval aan het licht, of door verklikkerij, of doordat de dader zichzelf aangeeft dan wel op heterdaad wordt betrapt.

't Is maar een verwaarloosbare fractie van alle gevallen dat de echte Derricks of De Cocks er, net als hun slimme tv-collega's, in slagen een duistere zaak op te helderen. De reden weet Rovers er ook bij te vertellen: de Nederlandse politie heeft er zelf voor gekozen meer 'hulp- en dienstverlenend' op te treden. Het boeven vangen is namelijk een minder dankbare taak geworden. Als er werkelijk meer misdrijven werden opgelost, dan zou dat grote problemen opleveren voor de toch al overwerkte en onderbemande rechtbanken en het Openbaar Ministerie. Dat verzin ik niet - het staat zo in het politieblad. De politie is zich massaal op andere taken gaan richten: het sturen van meer blauw op straat in de vorm van wijkagenten en intensievere controle op snelheidsovertredingen. Het is maar wat je het belangrijkste vindt.

Het politiewerk in de echte misdaadbranche wordt ook minder aantrekkelijk doordat de verdedigers van de juridische orde - de criminologen en de Coornhertliga - steevast op de bres staan om de politie te betuttelen als die en enkele keer wat overijverig is. Wordt in de Rotterdamse Millinxbuurt eindelijk een beetje opgetreden tegen de overmaat aan geweldsdelicten, dan staan de juridische scherpslijpers meteen op hun achterste benen: 'Je mag iemand die niet verdacht is niet fouilleren!', roepen ze. Gelukkig vegen ze op Schiphol al jaren de vloer aan met die regel. Anders zouden vliegtuigen nog steeds om de haverklap gekaapt worden.

Ook is het niet opbeurend voor de politie dat rechters vaak bewezen zaken naar de prullenmand verwijzen als het bewijs niet precies volgens de regels is vergaard. De Groningse jurist Kremer betoogde onlangs in zijn proefschrift: als het bewijsmateriaal onrechtmatig is maar wel betrouwbaar, dan moet het toch gebruikt worden. Dan kun je altijd later de politie nog berispen of de wet wijzigen. Het is pure onzin om net te doen of we hier naar een politiestaat afglijden als de politie eens wat al te scheutig fouilleert.

Het is niet een politiestaat maar een on-rechtsstaat waarin we langzamerhand terechtkomen, nu criminelen in dit land nagenoeg volledig de vrije hand krijgen.

LOAD-DATE: May 8, 2003

LANGUAGE: DUTCH

© 1999 PCM Uitgevers B.V. All rights reserved.

